

Matrimonis de llegenda

El Museu i Forn del Vidre de Vimbodí lidera la recuperació del popular setrill de doble compartiment, molt present en l'àmbit domèstic rural durant segles.

Enric Alfonso Xaruba

Periodista

Matrimoni de vidre treballat amb cordons i cresteria pel mestre Paco Ramos. Se'n fan diversos models. Aquest potser és el més luxós.

Fotografia: JM Rovira

Plegats però no barrejats. Tot i compartir el mateix envàs, l'oli i el vinagre continguts en un *matrimoni* mai no es mesclaran abans d'arribar al plat. Aquest original i enginyós setrill de doble dipòsit –un per a cada ingredient– és una de les peces que més curiositat desperta entre els visitants del Museu i Forn del Vidre de Vimbodí. A la planta superior se'n mostren alguns de tradicionals, fets de vidre bufat i sense brocs als costats, tal com s'elaboraven als antics obradors de la localitat a la primera meitat del segle XX. I a la planta baixa, el mestre vidrier Paco Ramos en continua creant en directe en mig dels aplaudiments dels turistes de la Ruta del Cister, que no amaguen la seva sorpresa per aquest agradable descobriment artístic a tocar del monestir de Poblet. “És com a Murano!”, exclamen; si bé a la bella illa italiana no s'hi fan *matrimonis* com els de Vimbodí...

L'origen del *matrimoni* de vidre és incert. No obstant això, s'han trobat alguns documents del segle IV on es descriuen peces similars, com ara uns unguentaris dobles. Força segles més tard, a principi del XVII, els setrills de dos compartiments fets amb vidre ja eren molt coneguts, segons assenyalen Joan Ibarz i José Luis de la Peña en el llibre *El vidre en museus de les comarques de Tarragona*, coeditat per diferents entitats i el Departament de Cultura de la Generalitat. Peça antigament molt present a les cases rurals catalanes, el *matrimoni* era utilitzat sovint pels pagesos per amanir els àpats durant la jornada al camp. La seva forma i mida reduïda el feien d'allò més pràctic per dur al cistell o al sarró. Actualment, del forn del museu vimbodinenc en surten també amb dos brocs, un a cada costat, en una versió més decorativa però sense perdre el regust tradicional.

La tradició també és l'eix del relat que situa l'origen d'aquest particular setrill als antics forns de vidre de Vimbodí. *La llegenda del 'matrimoni'*, que inclou una versió en conte infantil (El Vidrier i la pagesa), narra un hipotètic episodi entre un jove de la vila i la seva enamorada que hauria donat lloc al primer *matrimoni* de vidre. Ficció o realitat, el cert és que aquesta peça està molt arrelada al municipi de Vimbodí i Poblet. D'altra banda, en els darrers anys, i de manera totalment espontània, ha anat creixent el costum dels vimbodinencs i les vimbodinencs de regalar aquest setrill doble a les noves parelles, com a símbol d'unió perfecta. De fet, res millor que un *matrimoni* fet al Museu i Forn del Vidre de Vimbodí per demostrar a tothom que és perfectament possible casar dos ingredients en un mateix pot tot conservant l'essència de cadascun. Això sí, cal anar amb compte, que el vidre és molt trencadís... ■

MUSEU DEL VIDRE DE VIMBODÍ

Joan Grinyó, 11
43430 - Vimbodí i Poblet
Tel. 977 87 83 44 - 977 86 03 49
ajuntament@vimbodiipoblet.cat
www.vimbodi.altanet.org

